

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ТА СПОРТУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**(До десятиліття заснування факультету фізичної культури,
спорту та здоров'я людини БДПУ)**

*Збірник матеріалів
V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції*

**Бердянськ
БДПУ
2021**

УДК 378.091.212.613]:[502+796]

А 43

Редакційна колегія:

Головний редактор – Кушнірюк С. Г., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор (Бердянськ); **заступник головного редактора** – Гнатюк В. В., кандидат біологічних наук, доцент (Бердянськ).

*Друкується за рішенням вченої ради
факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини
Бердянського державного педагогічного університету
(протокол № 3 від 28.09.2021р.)*

- A43 Актуальні питання впливу довкілля, фізичного виховання та спорту на здоров'я людини : зб. наук. матеріалів V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції (Бердянськ, 16–17 вересня 2021 р.) №5 / [гол. ред. С. Г. Кушнірюк]. – Бердянськ : БДПУ, 2021. – 180 с.
- A43 Topical issues of influence of the environment, physical education and sport on human health : Coll. Science. Materials of the V International scientific-practical online conference (Berdyansk, September 16-17, 2021) №5 / [ch. Ed. S.G. Kushniryuk]. - Berdyansk: BSPU, 2021. – 180 p.

У збірнику вміщено наукові статті, які висвітлюють актуальні питання теоретико-методичних, валеологічних та психолого-педагогічних аспектів фізичного виховання і спорту різних верств населення, професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання, фітнесу, фізичної реабілітації, туризму й рекреації, сучасних аспектів фізичної реабілітації та адаптивної фізичної культури, а також еколого-біологічних проблем формування здорового способу життя студентської молоді.

УДК 378.091.212:613]:[502+796]

За зміст статей і правильність цитування відповідальність несуть автори

© Бердянський державний педагогічний університет, 2021

Яковлев А.Н.
кандидат педагогических наук, доцент
УО «Полесский государственный университет»,
Республика Беларусь

ИННОВАЦИОННЫЕ ФОРМЫ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

Актуальность темы. В данной статье рассматриваются проблемы и практический опыт физического воспитания студенческой молодежи в аспекте воспитания физической культуры личности. Влияние внешних факторов на педагогический процесс следует рассматривать через призму трансформации общепринятых норм, когда необходимо повышение качества учебного процесса при сохранении и укреплении здоровья студентов. Устойчивая тенденция ухудшения здоровья студентов в последние годы сохраняется, несмотря на то, что научные публикации, отражают проблемы физического воспитания. Студенты часто выражают негативное отношение к занятиям физической культурой, что связано с недостаточным профессионализмом преподавателей физической культуры», которым необходимо владеть современными педагогическими интерактивными технологиями обучения и активно применять их на практике [1].

Интерактивное обучение вырабатывает навыки совместной деятельности (метод коллективного обучения - по В. С. Дьяченко), основанный на особенностях в дефиниции целей и оценке итогов и методиках, вызывающих интерес.

В учебную программу вводятся новые специальности и дисциплины, дистанционные формы обучения, что ведет к ревизии традиционных форм физического воспитания, т.е. информационно-коммуникационные технологии стали неотъемлемой и составной частью интеллектуального, эстетического, нравственного воспитания личности. Вместе с тем прослеживается тенденция изменения типовых учебных программ в сторону снижения нормативных показателей, поэтому поиск технологий, с позиции здоровье

сберегающей направленности и профессиональной работоспособности в новых условиях предполагает широкое применение электронных средств в обучении и профессии [4, С. 243–245; 5, С. 62-63].

Цель работы. Совершенствование механизма реализации образовательных и оздоровительных программ, направленных на воспитание физической культуры личности.

Объект исследования. Студенты и профессорско-преподавательский состав Полесского государственного университета.

Предмет исследования. Формы и средства оздоровительной направленности в учебном процессе в продвижении к цифровой экономике.

Уровень интеллекта человека сопряжен с высоким уровнем его двигательной активности, крепким здоровьем, нормальным физическим развитием, так как для поддержания здоровья и обеспечения нормального развития требуется 6–15 часов организованных занятий в неделю. Проводимая в стране модернизация образования декларирует «приоритет сохранения здоровья», что регламентировано Законом Республики Беларусь «Об образовании» (ст. 50), юридически закреплена, необходимость реализации всеми заинтересованными сторонами валеологического подхода в структуре учебных занятий по физической культуре [3, С.19-21]. Учебный процесс должен максимально раскрыть возможности применения технологий здоровья сбережения и внедрения их в практику [1, С. 162–165; 2, С. 86-91; 7, С.132-136].

Методика исследования. Концептуальные положения модернизации системы физического воспитания (В. Платонов, М.М. Булатова, Т.Ю. Круцевич), социологии ФК и С (В.И. Столяров, Л.И. Лубышева, В.М. Выдрин); построение процесса физкультурного образования на основе культурологического аксиологического, системного подходов (Ю.К. Чабанский, М.С. Качан) [6, С. 2-6].

Результаты исследований. В практику деятельности Полесского государственного университета были внесены коррективы в систематизацию принципов неспециального физкультурного образования студентов факультетов (биотехнологический, экономики и финансов, инженерный - рис.1).

ПРИНЦИПЫ НЕСПЕЦИАЛЬНОГО ФИЗИКУЛЬТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ УЧАЩИХСЯ И СТУДЕНТОВ

ОБЩИЕ ПРИНЦИПЫ: (демократизации, гуманизации, патриотизма, научности, воспитания гармонически развитой личности)

СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ: (пролонгированное влияние двигательной активности на учебный процесс; приоритет ценностных ориентаций личности в пространстве физической культуры и спорта; оздоровительной направленности неспециального физкультурного образования в учебных заведениях; учет региональных особенностей содержания физкультурного образования, обеспечение преемственности форм и средств для решения задач)

Рисунок – 1 Система принципов неспециального физкультурного образования учащихся и студентов

Выводы. Использование нетрадиционных видов физической культуры и спорта в учебной практике (например, «йога», которая наполнена философским содержанием) позволяет комбинировать с другими физическими упражнениями и применять эстетически ориентированные технологии (метод Л. Н. Алексеевой). Варианты гимнастики: пластико-ритмической, антистрессовой пластической, танцевально-ритмической, сюжетно-ролевой ритмической и т. д., дают возможность расширить возможности применения эвритмических упражнений как театра физического воспитания, спорта, движений, пантомимы и т. п.

Поиск утраченных народных и национальных подвижных игр, «внедрение» новых видов спорта, отражающих молодежную субкультуру на основе «интеграции интеллектуального и двигательного компонентов» - это путь оптимизации учебного процесса, чтобы сделать его более эффективным. Современная система обучения в вузе характеризуется высокой интенсивностью образовательного процесса, информационной насыщенностью. Личностно-деятельностный и системный подход; оптимальное использование самостоятельной управляемой работы; комплексная и объективная оценка успеваемости базируются на использовании традиционных и нетрадиционных средств и методов физкультурного образования и физического совершенствования, а подбор средств и методов осуществляется по усмотрению преподавателей с учетом физкультурных и спортивных интересов и индивидуальных особенностей занимающихся.

Литература

1. Антипин, Н.И. Физическая подготовленность школьников 9–10 лет, участников проекта «Один ученик – один компьютер» / Н.И. Антипин, С.В. Шарапов // Вестн. Полоц. гос. ун-та. Серия Е. Педагогические науки. – 2012. – № 7. – С. 162–165.
2. Апасюхина, Н.И. Изучение состояния здоровья студентов / Н.И. Апасюхина // Региональные проблемы экологии: пути решения: тез. докл. III Междунар. эколог. симпозиума: в 3 т., Полоцк, 21-23 ноября 2007 г. / Полоц. гос. ун-т. – Новополоцк, 2007. – Т. 3. – С. 86–91.
3. Баршай, В.М. Методология научно-обоснованного программирования физических нагрузок оздоровительной направленности – одна из важных проблем в подготовке валеологов / В.М. Баршай, В.И. Бондин, В.Л. Уткин // Здоровье и образование. Проблемы педагогической валеологии. – СПб., 1995. – С. 19-21.
4. Козырева, К.О. Оптимизация физической подготовленности школьников в учебном процессе с электронными средствами обучения / К.О. Козырева // Электронный сборник трудов молодых специалистов Полоцкого госуд. Ун-та (электронный ресурс). – Новополоцк: Полоцкий гос. ун-т, 2017. – Вып. 18 (88). Образование, педагогика. – 1 электрон. опт. диск. – С. 243–245.
5. Смирнов, Н.К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе / Н.К. Смирнов. – М.: АПК и ПРО, 2002. – С. 62-63.
6. Столяров, В.И. Фундаментальные теоретические основы современной системы комплексного физического воспитания / В.И. Столяров // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. - 2013. – № 2. – С. 2–6.

7. Фирсин С. А. Инновационные формы и методы современного физического воспитания. М. : ФГБОУ ВПО «Моск. гос. ун-т путей сообщ.», Междунар. ж-л прикладных и фундаментальных исследований, 2013. № 12. - С. 132–136.

8. Яковлев, А.Н. Исследование проблемы телесности в системе физкультурно-спортивной деятельности личности / А.Н. Яковлев // Известия Сочинского государственного университета : научный журнал. – 2014. – № 1 (29). – С. 243-245.

9. Яковлев, А.Н. Формирования культуры здоровья и здорового образа жизни студенческой молодежи в Республике Беларусь (анализ опыта) / А. Н. Яковлев, Е.Т. Кузнецова // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : збірник наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. - Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. - Випуск 3К (123). - С. 501-508.

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ, ВАЛЕОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

Верес Н.А. (Беларусь) Организационно-управленческие вопросы производственной физической культуры	6
Горенко З.А., Ягодка Д. О. (Київ) Корекція фізичного та психоемоційного стану жінок другого періоду зрілого віку засобами танцювального фітнесу	9
Зоріна Л.В. (Рахнівка, Хмельницька обл.) Екологічне виховання молодших школярів: від теорії до практики (з досвіду роботи)	11
Кара С.І., Аксентьєва Н.В., Пилипенко Л.О., Бистрова А.О. (Бердянськ) Формування здорового способу життя школярів в освітньому процесі	17
Книш С.І. (Бердянськ) Психологічний супровід як засіб реабілітації особистості	20
Колесникова Н.Н., Раевич Р.А. (Беларусь) Изучение типов темперамента спортсменов-единоборцев и механизмов их психологической защиты	22
Колесникова Н.Н., Раевич Р.А. (Беларусь) Типы профессионального поведения спортсменов-единоборцев	25
Коляда Е.В., Кисель Д.И. (Беларусь) Техника безопасности во время занятий спортивными играми (футбол)	30
Красникевич Д.В. (Беларусь) Совершенствование методики обучения плаванию детей младшего школьного возраста	32
Кузнецова Е.Т., Коляда Е.В. (Беларусь) Методика организации самостоятельных занятий оздоровительной тренировкой	35
Лупаренко С.Є. (Харків) Проблема фізичного розвитку і збереження здоров'я дітей в Україні (1954-1990 рр.)	39
Омельченко Т.Г., Боженко-Курило О.В. (Київ) Характеристика психоемоційного статусу та окремих показників якості життя дівчат-підлітків з надлишковою масою тіла	44
Чен Пен (Київ) Передумови успішності занять баскетболом студентів закладів вищої освіти у процесі фізичного виховання	47
Яковлев А.Н. (Білорусь) Инновационные формы физического воспитания студенческой молодежи	50

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ПРЕДМЕТНИХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ, ТА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Білаш Є.В. (Кременчук) Професійна підготовка майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти з предметних спеціалізацій, та фахівців фізичної культури і спорту.	54
Голуб Д.О. (Бердянськ) Особливості методики навчання технічним прийомам у нападі на заняттях з футболу для юних футболістів	56
Грибан Г.П., Скорий О.С., Пилипчук П.Б. (Житомир) Екологічна освіта здобувачів в процесі фізичного виховання	60
Данило С.М., Шапрапов В.В. (Бердянськ) Деякі аспекти специфіки готовності до професійної діяльності фітнес-тренера	63

Дутчак Ю.В., Сущенко Л.П. (Хмельницький) Забезпечення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти як сучасний тренд вищої освіти	66
Кузнецова Е.Т., Маринич Т.В., Коляда Н.В. (Беларусь) Формирование здоровьесберегающей компетенции студентов учреждения высшего образования в процессе физического воспитания	69
Лаптиева Л.Н., Крикало И.Н. (Беларусь) Теоретические аспекты преемственности профессиональной подготовки специалистов в системе профессионального образования	73
Ляхова І.М. (Запоріжжя) Рухова активність майбутніх фахівців фізичної терапії, ерготерапії як запорука здоров'я	77
Майвалдова О.В. (Бердянськ) Soft skills – невід'ємна складова професійної підготовки здобувачів вищої освіти	79
Мацухова Є.Є., Мацухов Д.Б. (Бердянськ) Аквааеробіка, як засіб оптимізації фізичного стану здобувачів вищої освіти	84
Самсутіна Н.М., Сапах Т. (Бердянськ) Зміст підготовки майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту до оволодіння професійною майстерністю	87
Станчевський М.М. (Бердянськ) Методика навчання нападаючому удару у волейболі на уроках фізичної культури для школярів 12-13 років	90

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ, АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ Й РЕКРЕАЦІЇ

Безкоровайна Л.В. (Запоріжжя) Туризмологія як наукова складова інфраструктури туризму в умовах парадигми сталого розвитку	94
Безкоровайна Л.В., Літвінова-Головань О.П., Бабій В.Г., Пиптюк П.Ф. (Запоріжжя) Інфраструктура туризму в координатах парадигми сталого розвитку: проектування програм із фізичного виховання	96
Єфімова А.І., Дніпровська Є.В. (Бердянськ) Особливості методики та техніки масажу дітей раннього віку	99
Кузьменко В.Ю., Копчинська Ю.В. (Київ) Формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, як фактор власної освітньої траєкторії	106
Осіпов В., Булгаков Р. (Бердянськ) Використання міжнародної класифікації функціонування (МКФ) у реабілітаційній практиці	108
Расторгуєва І.С. (Бердянськ) Плавання в системі реабілітації і адаптації осіб з обмеженими можливостями	113
Хомицевич Д.И. (Пинск, Беларусь) Вальгусная деформация стоп у детей	115
Христова Т.Є. (Мелітополь) Синергійний підхід до рухової реабілітації людей з інвалідністю	121
Khatuntseva S.M., Cheremisina I.M. (Berdiansk, Wisconsin (USA)) Practical training of specialists in physical therapy and occupational therapy	124

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Анастасова О.Ю., Писанець І.В. (Бердянськ) Особливості організації фізкультурно-оздоровчих занять зі здобувачами вищої освіти, які мають надлишкову масу тіла	128
--	-----

Ганаба С.О. (Хмельницький) Тіло як інструмент пізнання: практики навчальної діяльності	131
Шаповалова Т.Г. (Маріуполь) Формирование здоровьесберегающей компетентности у студентов – будущих преподавателей физической культуры	134
Шеховцева О.Г. (Бердянськ) Формування у студентів Бердянського медичного фахового коледжу санітарно-гігієнічної культури як передумови збереження здоров'я	137

ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В СУМІЖНИХ НАУКОВИХ СФЕРАХ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Гнатюк В.В., Сухарєв Р. (Бердянськ) Основні причини збільшення кількості сцифоїдних медуз <i>Aurelia aurita</i> та <i>Rhizostoma pulmo</i> в Азовському морі	141
Павлова А. (Бердянськ) «Зелені студії»: на перетині літературознавства та екології	142
Некрасов Г.Г. (Бердянськ) Вплив спортивних ігор на здоров'я студентської молоді	144
Некрасов Г.Г., Єфименко Т.В. (Бердянськ) Основні способи загортовування та його вплив на організм студентської молоді	148
Писаренко С.М., Хіврич І.І. (Бердянськ) Формування здорового способу життя студентської молоді	154
Абдуллаєв А.К., Нестеров О.С, Ребар І.В. (Мелітополь) Wrestling as a means of sportizing physical culture classes for university students	156
Котова О.В., Проценко А.А., Кірієнко О.Г. (Мелітополь) Sports games as a means of developing professionally important qualities of students in the process of physical education	160
Суханова Г.П., Іваненко В.В., Купрєєнко М.В. (Мелітополь) Formation of a healthy educational environment in physical education classes in higher education	164
Самойленко В.Л. (Бердянськ) Використання мультимедійних засобів в умовах дистанційного навчання на уроках фізичної культури з учнями старшого шкільного віку	170
Писаренко С.М., Анастасова О.Ю. (Бердянськ) Використання інноваційних технологій у фізичному вихованні	172
Лукіяничук В.Л. (Київ) Організаційно-педагогічні умови ефективності розвитку координаційних здібностей учнів початкової школи з порушенням постави	174